

عنوان مقاله:

بررسی جریان سیال ذهن در رمان داستان یک شهر با تاکید بر نقد مضمونی

محل انتشار:

پژوهشنامه ادبیات داستانی، دوره 10، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

صفیه توکلی مقدم - استادیار زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

زمان به عنوان یکی از عناصر اصلی نقد ادبی و رمان، از منظرهای مختلف قابل بررسی است. ژرژ پوله (۱۹۰۲-۱۹۹۹ م) یکی از نظریه پردازانی است که با تاکید بر اهمیت عنصر زمان، بر مبنای تصاویر و فضای داستانی، به درک نویسنده از زمان می پردازد. او بر آن است تا به یاری تصویرسازی نویسنده در داستان، ابعاد زمانی تاثیرگذار در خلق شخصیت و پیش برد روایت، ما را با فضای غالب بر داستان آشنا کند تا از راه واکاوی فضا به دریافتی دیگرگونه از متن دست یابیم. احمد محمود، از نویسندگان برجسته معاصر است که بررسی آثار او اهمیت عنصر زمان و مولفه های وابسته به آن را در خلق روایت، شخصیت و فضای داستانی نشان می دهد. به کارگیری جریان سیال ذهن در رمان داستان یک شهر، روایت رویدادها در بستری از کش و قوس های زمانی و فضا سازی پیاپی تحت تاثیر تداعی ها و گسست های زمانی، موجب شد این رمان را با روش توصیفی - تحلیلی و با تاکید بر نقد مضمونی ژرژ پوله بررسی کنیم. برآیند این بررسی نشان می دهد که تغییر مداوم زمان داستان بین حال و گذشته، روایت مدتی طولانی از گذشته از دریچه لحظاتی محدود از حال، تقابل زمان ذهنی و زمان عینی و بازنمایی لایه های درونی ذهن راوی، بهره گیری از تداعی های مکرر، جابه جایی متناوب زمان و مکان، همه از ویژگی های داستان سیال ذهن است که در این رمان دیده می شود.

کلمات کلیدی:

جریان سیال ذهن، داستان یک شهر، احمد محمود، نقد مضمونی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1250878>

